

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCLVIII. Fortis contumax patri forti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

men (si ulla mihi dicenti fides est) non hoc ¹ in ista conditione spectavi. Ille me movit, ut beneficiis vince-remur. Sed neque in me ille probavit aliud, quam pietatem. Vidit fletus meos, vidit totius animi atque etiam corporis defectionem: sic homini inter principes nostræ civitatis numerandos, cœpi bona esse conditio. Itaque intelligo mihi, iudices, non in hoc tantum laborandum, ut iram patris mitigem, ut leniam: illud est partium mearum, illud vobis adhibitis rogo, in gratiam velit redire jam cum propinquo meo, cum redemptore suo. Non enim jactabo meam pietatem: illius opus est, quod redemi.

CCLVIII.

Fortis contumax patri forti.

SI DUO AUT PLURES FORTITER FECERINT, DE PRÆMIO ARMIS CONTENDANT, VIR FORTIS OPTET QUOD VOLET. Pater & filius fortiter fecerunt: petit pater à filio, ut cederet sibi præmio: non impetravit: cessit ipse, & abdicat.

² DECLAMATIO.

ETIAM si dissimulari posset, quæ causa patri fuisset: ipsum tamen hoc abdicatione dignum erat, aliquid petenti negasse. Quantum enim mihi præstare poterat, ut paria redderet? Non jam imputo illa vulgaria, lucem & jus libertatis, & usum vitæ. Hoc imputo: quod fortiter fecisti ³ roboris & corporis mei, meum est: animus iste ad contemnendum pericula paratus, ex meo fluxit. Ego te diu præceptis feci virum fortem, proxime quidem, etiam exemplo. Quantumcunque sit istud, quod peto, non indicare satis est, non desiderium pervenire in notitiam tuam sufficit, nisi preces adhibuero? nisi auctoritatem paternam sub-

¹ In ista conditione spectavi.] Vet. ex. peccavi. Idem.

² Huic declamationi respondet illa apud Senecam lib. 10. decla. 2. & lib. 6. contr. 3 r. ubi pars filii potissimum tractatur: patris, tractatam esse ait à La-

bienoi Quintiliani non meminit, cum quo inimicitias exercuit. Erodus.

³ Roboris & corporis mei.] Forte: Hoc imputo, quod fortiter fecisti. robur corporis tui meum est. Gronovius.

submifero? multum peccaveras etiam, si præstitiffes. Nunc vero quid à te petieram? ut mihi præmio cederes. non dico quid fuerit secuturum. Sane ita fit constituta lex, ut in iudicio contendamus, ut citra periculum feratur de nostra virtute sententia: non erat æquum cedere te, ut non dicam patri, seni? tibi approbandæ virtutis multa tempora supersunt: tu sperare id quod hodie cesseris, potes: mihi indulfit fortuna hunc supremum honorem. Inter extraneos quoque & alienos est aliquod privilegium ætatis. Honores prior peterem: ad signandum advocatus, prior rogarer. In his etiam minimis observationibus, inhumane non cederes honorem lateris. Age vero, non præter hoc etiam dignior præmio fuit virtus mea? Non est tam admirabile cum fortiter facit juvenis: hoc ætas postulat, hoc robur juventæ poscit. ¹ pene turpe est, non fecisse, hoc est honore dignius vicisse annos, & ultra ætatem durantes agere virtutes. Eo tempore fortiter feci, quo cogi non possem, ut militarem. Utrum tandem vis magnum esse, quod ego feci, an minus esse quod tu fecisti? Videamus num hæc: quis fuerit secuturus exitus. Si in ista contentione præmii, idem animi ego quoque habuiffem, armis contendendum erat: & lætissimo alioqui domus nostræ proventu, gravissimum funus & crimen inurebatur. Jam vides quare non cesseris. hoc tibi præmio majus videbatur, committi cum patre & parricidium facere jure: hoc profecto etiam in acie facere cogitasti: & cum imitareris virtutem meam, non optandi jus, ² sed pugnandi quærere videbaris. Ego quantum est in te, in medio foro, & universa spectante civitate, filii manu trucidatus sum: vel, quod est gravius occidi: tu perseverasti, cum me cupere

¹ Bene turpe est non fecisse.] Adolescenti bene non fecisse & fortiter, turpe est: nec statim præmio dignum, si strenue quid egerit: nam hoc facile est ad-

olescenti. Sed honore dignius, &c. *Ærodius.*

² Sed pugnandi quærere videbaris.] Idem ex. sed pugnam dividebas. *Pithœus.*

cupere sic videres. ¹ Etiamnum interrogo, staturusne contra fueris dicturum? Nam si fuisti perseveraturus: vide an gravius etiam crimen sit, patri negasse quod præstare poteras. Habe ergo præmium istud, quantumcunque in eo honoris est: sed contentus esto appellasse Rempub. ² discede de domo mea: Non jam ultionis gratia facio, sed etiam securitatis: insomnes noctes ago, & ad omnes terreor strepitus: nulla mihi secuta nox est: habeo in domo filium, qui me potuit occidere. Nam præmii quidem gratia strinxisses ferrum contra patrem, & in conspectu civitatis populique parricidium fecisses, ut hæres citius fias, ut bona mea occupes, homo tam cupidus non audebis parricidium facere secretum? Non ignoro omnium fere, qui abdicantur hunc esse morem, ut acta jam causa ad preces convertantur, & mitigare patres rogando velint: hocne tu concipis animo posse fieri, ut exores?

CCLIX.

Pauper naufragæ liberator, maritus.

Dives cum amico paupere & filia navigabat: naufragium fecit: extulit filiam divitis pauper. Rumor erat eam nupturam cuidam nobili juveni. Quodam tempore in domo divitis tumultus fuit: inventi sunt una pauper & puella: ab utroque dictum est vitiatam puellam. Imperavit filix dives, ut nuptias optaret:educta ad magistratum, optavit: postea comperit dives, non esse vitiatam puellam, imperat ut relinquat pauperem: nolentem relinquere, abdicat.

S E R M O.

In omnibus quidem abdicacionis controversiis, quatenus pro liberis dici-

¹ Etiamnum interrogo staturusne.] Alias staturusne contra fueris? an contra fueris dicturus? vel, staturusne te mihi contra dicturum. ut ut sit, sensus est, Etiamnum non duello, sed in iudicio jure & legibus de nostra virtute & premio litigandum esset, an tu item qui adversus me in iudicio stare non potes, nisi venia à Prætorè impetrata, statueris te mihi dicenti opponere, & verum parare adversarium? id autem (inquit) gravius crimen sit, &c. *Erodian.*

² Discede de domo mea. Hæc est Græcæ abdicacionis formula mutuata ex Romana repudii: infra Declam. 262. Cui non omnino absumilis & illa, qua amicitix more majorum dirimebantur, ut est apud Tacit. lib. 6. Annal. cujus exempla si quis requirat, reperiet apud Suetonium in Augusto 66. Caio 3. & de Illustribus Grammat. in Curio Nicia, Valer. Max. lib. 5. cap. 8. & alios auctores, quorum hic locos ascribere nihil opus esse putavi. *Pithæus.*